2024/1697

17.6.2024

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2024/1697,

annettu 12 päivänä kesäkuuta 2024,

Ukrainan tukivälineen tilintarkastuslautakunnan perustamisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) ja erityisesti sen 36 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Ukrainan tukivälineen yhteyteen olisi asetuksen (EU) 2024/792 36 artiklan mukaisesti perustettava tilintarkastuslautakunta, jotta voidaan lisätä unionin rahoitukseen liittyvien Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkuutta ja erityisesti ehkäistä petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia.

(2) Tilintarkastuslautakunta on perustettava kiireellisesti, jotta Ukraina voi toimittaa ensimmäisen maksupyyntönsä asetuksen (EU) 2024/792 36 artiklan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen

Perustetaan Ukrainan tukivälineen tilintarkastuslautakunta ajanjaksoksi, joka alkaa tämän päätöksen hyväksymispäivästä ja päättyy 30 päivänä kesäkuuta 2028.

2 artikla

Tehtävä

Tilintarkastuslautakunta avustaa komissiota, kun se arvioi Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkuutta tukivälineestä myönnettyjen varojen osalta sekä torjuu Ukrainan tukivälineestä myönnettävien unionin varojen huonoa hoitoa ja erityisesti petoksia, korruptiota, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia.

3 artikla

Tilintarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

1. Tilintarkastuslautakunnassa on kolme jäsentä, ja sen toimipaikka on Bryssel.

2. Komissio antaa tilintarkastuslautakunnan jäsenille asianmukaista logistista tukea, kuten toimistotilat ja tietoteknistä tukea.

([1]) EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

3. Tilintarkastuslautakuntaa avustaa Kiovaan sijoittautunut sihteeristö, jota johtaa sihteeristön päällikkö. Sihteeristö saa ohjeet tämän päätöksen 6 artiklan mukaisesti nimitettävältä tilintarkastuslautakunnan puheenjohtajalta.

4. Tilintarkastuslautakunnan jäseniin ja heidän henkilöstöönsä, sihteeristön henkilöstö mukaan luettuna, sovelletaan petosten, lahjonnan ja yhteisöjen etua vahingoittavan muun laittoman toiminnan torjumista koskevien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä tehdyn komission päätöksen 1999/396/EY, EHTY, Euratom ([2]) 2 artiklaa.

4 artikla

Tilintarkastuslautakunnan jäsenten nimittäminen, tehtävien päättyminen ja erottaminen

1. Komissio nimittää tilintarkastuslautakunnan jäsenet kiinnostuksenilmaisupyynnön jälkeen. Tilintarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi alkaa tilintarkastuslautakunnan jäsenten nimittämistä koskevassa päätöksessä vahvistettuna päivänä.

2. Tilintarkastuslautakunnan jäsenten on oltava unionin kansalaisia, joilla on mieluiten johtavassa asemassa EU:n toimielimissä tai jäsenvaltioiden viranomaisissa hankittua aiempaa kokemusta tilintarkastusten tekemisestä, seurannasta ja valvonnasta ja/tai petosten, korruption, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien torjunnasta.

3. Tilintarkastuslautakunnan jäsenet nimitetään Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen ([3]) 5 artiklassa tarkoitetuiksi komission erityisneuvonantajiksi ja heidän toimikautensa on kaksi vuotta. Heidän sopimuksensa voidaan uusia, ja sopimuksilla varmistetaan, että he ovat tehtäviä hoitaessaan täysin riippumattomia kaikesta ulkoisesta vaikuttamisesta. Tilintarkastuslautakunnan jäsenten on oltava henkilöitä, joille on tehty turvallisuusselvitys, tai jos turvallisuusselvitystä ei ole tehty, heidän on suostuttava sen jäsenvaltion suorittamaan turvallisuusselvitykseen, jonka kansalaisia he ovat.

4. Valinnan toteuttaa naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston pääjohtaja tukenaan raati, jonka jäsenet valitaan niistä komission pääosastoista, joita asia eniten koskee. Raati esittää pääjohtajalle luettelon ehdokkaista kiinnostuksenilmaisupyynnön ja sitä seuraavien haastattelujen tulosten perusteella. Pääjohtaja valitsee tilintarkastuslautakunnan jäsenet ja kolme varajäsentä, jotka korvaavat tilintarkastuslautakunnan jäsenen, joka ei enää voi tai halua hoitaa tehtäviään.

5. Komissio voi erottaa tilintarkastuslautakunnan jäsenen, jos hän ei enää täytä tehtäviensä suorittamista varten vaadittuja, tässä päätöksessä ja sopimuksessaan asetettuja edellytyksiä.

([2]) Komission päätös, tehty 2 päivänä kesäkuuta 1999, petosten, lahjonnan ja yhteisöjen etua vahingoittavan muun laittoman toiminnan torjumista koskevien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 149, 16.6.1999, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/396/oj).

([3]) Asetus N:o 31 (ETY) 11 (Euratom), Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiajärjestön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta (EYVL 45, 14.6.1962, s. 1385/62), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 3 päivänä tammikuuta 2024 (EUVL C, C/2024/509, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/509/oj), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20240101.

6. Jos tilintarkastuslautakunnan jäsen on lääketieteellisten tai muiden syiden vuoksi estynyt hoitamasta tehtäviään rajoitetun ajan, komissio voi kyseistä tilintarkastuslautakunnan jäsentä kuultuaan nimittää väliaikaisen varajäsenen siihen asti kun kyseinen tilintarkastuslautakunnan jäsen voi jatkaa tehtävässään.

7. Edellä 6 kohdassa tarkoitettu rajoitettu aika saa olla enintään kuusi kuukautta.

5 artikla

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimittäminen

1. Naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston pääjohtaja nimeää yhden tilintarkastuslautakunnan jäsenistä lautakunnan puheenjohtajaksi ja yhden jäsenistä varapuheenjohtajaksi. Jos puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, hänen sijaisenaan toimii varapuheenjohtaja.

2. Jos puheenjohtajan toimi vapautuu, varapuheenjohtaja hoitaa tehtävää, kunnes naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston pääjohtaja nimeää uuden puheenjohtajan.

6 artikla

Puheenjohtajan tehtävät

1. Puheenjohtaja edustaa lautakuntaa. Hän toimii tilintarkastuslautakunnan kokousten puheenjohtajana ja organisoi sen toiminnan.

2. Puheenjohtaja voi siirtää kullekin tilintarkastuslautakunnan jäsenelle ja sihteeristön päällikölle valtuudet allekirjoittaa asiakirjoja tilintarkastuslautakunnan puolesta.

3. Puheenjohtaja päättää tilintarkastuslautakunnan kokousten aikataulun ja esityslistan.

4. Puheenjohtaja vastaa tilintarkastuslautakunnan työjärjestyksen laatimisesta ja työjärjestys on laadittava kuuden kuukauden kuluessa tilintarkastuslautakunnan toiminnan aloittamisesta.

7 artikla

Riippumattomuus ja puolueettomuus

Tilintarkastuslautakunnan jäsenten ja sihteeristön henkilöstön on hoidettava tehtävänsä täysin puolueettomasti ja riippumattomasti ja noudatettava erityisesti tilintarkastukseen liittyviä parhaita sovellettavia kansainvälisiä käytäntöjä, standardeja ja ohjeita.

8 artikla

Kokousten järjestäminen

1. Brysselissä järjestetään vuosittain vähintään kuusi tilintarkastuslautakunnan kokousta; perustelluissa tapauksissa kokoukset voidaan järjestää myös muussa paikassa tai verkossa. Tilintarkastuslautakunnan on myös tehtävä vuosittain vähintään kuusi vierailua Kiovaan olosuhteiden niin salliessa.

2. Puheenjohtaja varmistaa, että jokaisessa tilintarkastuslautakunnan kokouksessa saavutetaan vaadittu kahden tilintarkastuslautakunnan jäsenen päätösvaltaisuus.

3. Puheenjohtaja varmistaa, että tilintarkastuslautakunnan kokouksissa keskustellaan sihteeristön tekemistä havainnoista, ohjataan sihteeristön työtä ja hoidetaan raporttien toimittaminen komissiolle.

4. Puheenjohtaja voi tarvittaessa kutsua koolle ylimääräisiä kokouksia, jotka voidaan järjestää myös hybridikokouksina. Kokousjärjestelyt on hoidettava riittävän hyvissä ajoin, jotta kaikki jäsenet ja kutsutut vierailijat voivat osallistua.

9 artikla

Sihteeristö

1. Tilintarkastuslautakunnan sihteeristö koostuu hallinnon, valvonnan, tilintarkastuksen ja muiden asiaan liittyvien alojen asiantuntijoista sekä sihteeriasiain hallintoavustajista, jotka rekrytoidaan palvelusopimuksella naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston käynnistämän tarjouskilpailumenettelyn perusteella.

2. Sihteeristön työtä johtaa sihteeristön päällikkö, joka on naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston nimittämä komission virkamies.

3. Sihteeristö avustaa tilintarkastuslautakuntaa sen tehtävien hoitamisessa erityisesti keräämällä ja toimittamalla sihteeristön päällikön välityksellä kaikki asiaankuuluvat tiedot.

10 artikla

Tarkkailijat

1. Komissio voi kutsua jäsenvaltioiden ja muiden avunantajien edustajia osallistumaan tilintarkastuslautakunnan toimintaan. Komissio voi pyytää muita tukivälineeseen osallistuvia avunantajia nimittämään tarkkailijoita tilintarkastuslautakuntaan.

2. Komission kutsusta kyseiset henkilöt voivat osallistua tilintarkastuslautakunnan kokouksiin tarkkailijoina ja saada tietoja. Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja voi asianmukaisesti perustelluista syistä, kuten luottamuksellisuuden tai tietosuojan vuoksi, ja kuultuaan tilintarkastuslautakunnan muita jäseniä evätä tarkkailijoilta pääsyn tietoihin.

3. Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja voi muita tilintarkastuslautakunnan jäseniä kuultuaan kutsua tarkkailijoita osallistumaan tilintarkastuslautakunnan keskusteluihin ja pyytää tarkkailijoita esittämään suullisia ja kirjallisia huomautuksia.

4. Tarkkailijat eivät saa osallistua raporttien tai suositusten hyväksymiseen.

11 artikla

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta

1. Jos tilintarkastuslautakunnan jäsenellä tai muulla tilintarkastuslautakunnan kokouksiin osallistuvalla henkilöllä, mukaan lukien tarkkailijalla, on eturistiriitoja tai hänellä voi suuren yleisön silmissä vaikuttaa olevan eturistiriitoja, hänen on välittömästi ilmoitettava asiasta muille tilintarkastuslautakunnan jäsenille ja sihteeristölle ja pidättäydyttävä osallistumasta asiaan liittyviin keskusteluihin ja asiaan liittyvien tilintarkastuslautakunnan kertomusten ja suositusten hyväksymiseen.

2. Edellä 1 kohdassa kuvatussa tilanteessa tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet saatuaan asiasta ilmoituksen.

3. Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja ilmoittaa naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston pääjohtajalle kaikista 1 kohdassa kuvatuista tilanteista heti saatuaan niistä tiedon.

12 artikla

Tilintarkastuslautakunnan tehtävät

1. Tilintarkastuslautakunta avustaa komissiota seuraamalla jatkuvasti tukivälineestä myönnettävän unionin rahoituksen käyttöön liittyviä Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmiä ja ilmoittamalla näiden järjestelmien mahdollisista systeemisistä ongelmista ja heikkouksista. Tilintarkastuslautakunta arvioi muun muassa järjestelmiä, joita Ukrainalla on käytössä tukivälineestä rahoitettaviin menoihin mahdollisesti liittyvien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja muiden sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi ja korjaamiseksi, niistä raportoimiseksi ja niiden käsittelemiseksi tehokkaasti sekä tällaisiin tapauksiin liittyvien tutkinta- ja syytetoimien toteuttamiseksi.

2. Tilintarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää tietoja toimivaltaisilta viranomaisilta sekä suorittaa milloin tahansa, myös sihteeristönsä kautta, omia todentamisia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia, jotka kohdistetaan Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmään sekä niihin Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä esitettyjen toimien täytäntöönpanomenettelyihin ja -menoihin, jotka komissio on jo arvioinut neljännesvuosittain esitettyjen maksupyyntöjen yhteydessä. Tarkastusraportteihin on tarvittaessa sisällytettävä suosituksia Ukrainalle sen hallinto- ja valvontajärjestelmän kehittämiseksi, ja raportit on toimitettava komissiolle. Tilintarkastuslautakunta toimii rajoittamatta komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja EPPOn toimivaltaa.

3. Tilintarkastuslautakunnan on toimitettava komissiolle raportit, mukaan lukien jäljennös 2 kohdassa esitetyistä suosituksista, vähintään kerran kolmessa kuukaudessa noudattaen työohjelmaa, joka toimitetaan komission tiedoksi kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona lautakunta aloitti toimintansa. Raporteissa esitetään lautakunnan lausunto Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmän toiminnasta ja tehokkuudesta. Tiedot tukivälineestä rahoitettujen menojen huonoon hallinnointiin liittyvistä havaituista tapauksista tai vakavista huolenaiheista, jotka lautakunta on saanut tai joista sille on ilmoitettu, on toimitettava välittömästi komissiolle.

4. Tilintarkastuslautakunta antaa suosituksia Ukrainalle kaikissa tapauksissa, joissa Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset eivät sen näkemyksen mukaan ole toteuttaneet tarvittavia toimia ehkäistäkseen, havaitakseen, korjatakseen ja tutkiakseen sellaisia petoksia, lahjontoja, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat haitanneet tai uhkaavat vakavalla tavalla haitata tukivälineestä rahoitettujen menojen moitteetonta varainhoitoa, ja nostaakseen näistä syytteitä, sekä kaikissa tapauksissa, joissa se havaitsee Ukrainan viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia puutteita.

5. Tilintarkastuslautakunnan raportit ja tiedot toimitetaan viipymättä komissiolle, Euroopan petostentorjuntavirastolle ja Euroopan syyttäjänvirastolle niiden toimivallan mukaisesti tarvittaessa ja kaikissa tapauksissa, joissa tarvitaan toimia petosten, lahjonnan, eturistiriitojen, sääntöjenvastaisuuksien tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi, korjaamiseksi, tutkimiseksi ja syytteiden nostamiseksi niistä. Tilintarkastuslautakunta voi myös tarvittaessa antaa raporttinsa ja tietonsa asiaankuuluville Ukrainan viranomaisille, erityisesti tapauksissa, joissa kyseisten viranomaisten on toteutettava toimia petosten, lahjonnan, eturistiriitojen, sääntöjenvastaisuuksien tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi, korjaamiseksi, tutkimiseksi ja syytteiden nostamiseksi niistä.

6. Tilintarkastuslautakunta pyytää Ukrainalta apua tietojen ja asiakirjojen, myös mahdollisten sähköisten tietojen, hankkimisessa, ja se voi pyytää Ukrainaa toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla helpotetaan niiden henkilöiden työtä, joiden tehtäväksi on annettu suorittaa todentamisia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sovellettavien EU:n ja Ukrainan tietosuojaa ja tietoturvaa koskevien säännösten soveltamista.

7. Tilintarkastuslautakunnan on varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sekä tarvittaessa Ukrainan tilintarkastuskamarin ja muiden instituutioiden kanssa.

13 artikla

Tietosuoja ja luottamuksellisuus

1. Tilintarkastuslautakunnan kaikkien jäsenten ja tilintarkastuslautakunnan sihteeristön jäsenten on varmistettava työnsä kautta tai sen yhteydessä saamiensa tietojen ehdoton luottamuksellisuus. Heidän on erityisesti varmistettava henkilötietojen, luottamuksellisten tietojen ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojaaminen.

2. Henkilötietoja käsitellään soveltuvin osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([4]) sääntöjen mukaisesti.

3. Tilintarkastuslautakunta hyväksyy asetuksen (EU) 2018/1725 mukaiset tietosuojaa koskevat sisäiset menettelyt ja toimintaperiaatteet.

4. Tilintarkastuslautakunta hyväksyy ohjeet luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojaamiseksi.

14 artikla

Raporttien ja suositusten hyväksyminen

1. Puheenjohtaja ja muut tilintarkastuslautakunnan jäsenet pyrkivät pääsemään yksimielisyyteen raporttien ja suositusten sisällöstä. Jos yksimielisyyteen ei päästä, sisällön päättää tilintarkastuslautakunnan jäsenten enemmistö. Jos äänet ovat tasan, puheenjohtajan ääni on ratkaiseva. Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja tai jäsen voi pyytää äänestystä.

2. Tilintarkastuslautakunta lähettää komissiolle raporttinsa, mukaan lukien Ukrainalle antamansa suositukset. Komissio jakaa suositukset Ukrainan kanssa.

3. Tilintarkastuslautakunta seuraa jatkuvasti suositusten noudattamista.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EYVL 295, 21.11.2018, s 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

15 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 12 päivänä kesäkuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN